

Број: 1-02-3491-568/11-34

Датум: 29.11.2011.

Београд

На основу чл. 8. став 1. тачка 2), 22, 60, 62. ст. 1-3. и 63. став 1. тачка 8) Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10), члана 192. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97 и 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10), члана 12. став 1. тачка 2) и 28. Статута Републичке агенције за електронске комуникације („Службени гласник РС“, број 59/10), Одлуке о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији („Службени гласник РС“, број 59/11), у поступку анализе малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији и одређивања оператора са значајном тржишном снагом, као и одређивања обавеза оператору са значајном тржишном снагом,

директор Републичке агенције за електронске комуникације доноси

РЕШЕЊЕ

- I. Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. из Београда, Таковска 2, одређује се за оператора са значајном тржишном снагом на малопродајном тржишту приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији.
- II. Оператору из става I. диспозитива овог решења одређује се обавеза пружања малопродајних услуга под одређеним условима који укључују:
  - 1) забрану обрачунавања прекомерних цена,
  - 2) забрану ометања уласка на тржиште или ограничавања конкуренције превисоким или прениским ценама,
  - 3) забрану давања неоправдане предности одређеним крајњим корисницима,
  - 4) ограничавање висине малопродајних цена,
  - 5) прибављање формалне сагласности од Републичке агенције за електронске комуникације за начин формирања и промену цена услуга у случају њиховог везивања,
  - 6) одређивање мера контроле индивидуалних тарифа,
  - 7) заснивање цена на трошковима пружања услуга или на ценама на упоредивим тржиштима.
- III. Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. из Београда, Таковска 2, у обавези је да у циљу контроле цена, односно извршавања обавеза из става II. диспозитива овог решења примењује трошковано рачуноводство на начин прописан општим актом Републичке агенције за електронске комуникације који уређује

примену трошковног принципа, одвојене рачуне и извештавање од стране оператора са значајном тржишном снагом.

- IV. Обавезе и начин спровођења истих утврђени су документом Републичке агенције за електронске комуникације „Извештај о анализи малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији“, август/новембар 2011. године, који је у целости саставни део овог решења.
- V. Ово решење је коначно и објавиће се на Интернет страници Републичке агенције за електронске комуникације.

Образложење

Републичка агенција за електронске комуникације (у даљем тексту: Агенција) је по службеној дужности, сагласно одредби чл. 60. и 145. став 2. Закона о електронским комуникацијама („Службени гласник РС“, број 44/10, у даљем тексту: Закон), извршила анализу, између осталог, малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији и о томе сачинила „Извештај о анализи малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији“, август/новембар 2011. године (у даљем тексту: Извештај о анализи релевантног тржишта), који је у целости саставни део овог решења.

Малопродајно тржиште приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији утврђено је као релевантно тржиште подложно претходној регулацији Одлуком о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији („Службени гласник РС“, број 59/11), коју је донео Управни одбор Агенције.

Агенција је приликом анализе релевантних тржишта (у даљем тексту: анализа) водила рачуна о примени Препоруке Комисије (ЕЗ) број 2007/879/ЕС од 17.12.2007. године о релевантним тржиштима на подручју електронских комуникација која су подложна претходној регулацији, као и Смерницама Комисије (ЕЗ) број 2002/С 165/03 од 11.07.2002. године о анализи тржишта и утврђивању значајне тржишне снаге на основу регулаторног оквира за електронске комуникације

Приликом анализе коришћени су подаци које Агенција прикупља сваке године путем годишњих извештаја за пружаоце услуга јавне фиксне телефонске мреже (PSTN), као и подаци из упитника за пружаоце услуга јавне фиксне бежичне телекомуникационе мреже (CDMA). Период на који се анализа односи обухвата 2007, 2008. и 2009. годину и првих шест месеци 2010. године.

Агенција је поступак анализе спровела у циљу оцене степена конкурентности на одређеном релевантном тржишту, сходно члану 59. став 1. Закона, односно у циљу процене да ли постоје оператори са значајном тржишном снагом на одређеном релевантном тржишту.

У поступку анализе дефинисано је релевантно тржиште у производној и географској димензији, анализирани су критеријуми за утврђивање значајне тржишне снаге, а по

окончању тог поступка одређено је Предузеће за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. из Београда, Таковска 2 (у даљем тексту: „Телеком Србија“ а.д.) за оператора са значајном тржишном снагом (у даљем тексту: оператор са ЗТС). Оператору са ЗТС су одређене обавезе на основу постојећег стања тржишне конкуренције и идентификованих потенцијалних препрека у развоју тржишне конкуренције са којим се суочавају оператори на малопродајном тржишту приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији.

У производној димензији, малопродајно тржиште приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији је тржиште ускопојасног приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији за пословне и резиденцијалне кориснике, што је детаљно описано у поглављу 3 Извештаја о анализи релевантног тржишта.

Географска димензија малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији је територија Републике Србије.

На основу критеријума за утврђивање појединачне значајне тржишне снаге који су дефинисани одредбом члана 61. Закона, а детаљно описани у поглављу 4 Извештаја о анализи релевантног тржишта, Агенција је утврдила да на посматраном релевантном тржишту не постоји ефикасна конкуренција, односно да „Телеком Србија“ а.д. поседује значајну тржишну снагу. У посматраном периоду тржишно учешће „Телеком Србија“ а.д. на малопродајном тржишту приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији је стабилно, износи скоро 99% и не очекује се да ће се значајније променити у периоду до следеће анализе. Поред тога „Телеком Србија“ а.д. на релевантном тржишту остварује значајне предности у односу на конкуренцију по основу инфраструктуре коју је тешко реплицирати и технолошких предности, будући да поседује јавну комуникациону мрежу (PSTN и CDMA) којом покрива готово читаву територију Републике Србије. Такође, „Телеком Србија“ а.д. остварује значајне предности у односу на конкуренцију по основу диверсификације услуга, економије обима и економије опсега, јер је присутан на свим релевантним тржиштима у сектору електронских комуникација и то са високим тржишним учешћем.

На основу члана 71., а у вези са чланом 63. Закона, уз уважавање постојећих и потенцијалних препрека у развоју тржишне конкуренције које су детаљно описане у поглављу 5 Извештаја о анализи релевантног тржишта, Агенција је „Телеком Србија“ а.д. као оператору са ЗТС утврдила обавезе из става II. диспозитива овог решења, на начин који је детаљно образложен у поглављу 6 Извештаја о анализи релевантног тржишта, који је у целисти саставни део овог решења. Обавеза се уводи са циљем да се на најбољи начин отклоне потенцијалне препреке развоју конкуренције, омогући развој релевантног тржишта и конкуренције и заштите интереси крајњих корисника.

Агенција је „Телеком Србија“ а.д. као оператору са ЗТС одредила обавезу пружања малопродајних услуга под одређеним условима која укључује следеће:

- 1) забрану обрачунавања прекомерних цена,
- 2) забрану ометања уласка на тржиште или ограничавања конкуренције превисоким или прениским ценама,
- 3) забрану давања неоправдане предности одређеним крајњим корисницима,

- 4) ограничавање висине малопродајних цена,
- 5) прибављање формалне сагласности од Агенције за начин формирања и промену цена услуга у случају њиховог везивања,
- 6) одређивање мера контроле индивидуалних тарифа,
- 7) заснивање цена на трошковима пружања услуга или на ценама на упоредивим тржиштима.

Приликом одређивања обавеза оператору са ЗТС Агенција је водила рачуна о врсти и природи утврђених недостатака на тржишту, претходним улагањима, подстицању даљих улагања и могућности за повраћај улагања по разумној стопи с обзиром на ризике.

„Телеком Србија“ а.д. је у обавези је да у циљу контроле цена, односно извршавања обавеза из става II. диспозитива овог решења примењује трошковно рачуноводство на начин прописан општим актом Агенције који уређује примену трошковног принципа, одвојене рачуне и извештавање од стране оператора са значајном тржишном снагом, сагласно одредби члана 71. став 4. Закона, те је одлучено као у ставу III. диспозитива овог решења.

„Телеком Србија“ а.д. је дужан да утврђене обавезе и начин спровођења истих извршава под условима и у роковима утврђеним у Извештају о анализи релевантног тржишта, па је одлучено као у ставу IV. диспозитива овог решења.

Поступајући сагласно одредбама чл. 34-36. Закона, Агенција је у периоду од 21.04.2011. године до 23.06.2011. године спровела поступак јавних консултација ради прибављања мишљења стручне и шире јавности на нацрте више аката везаних за анализу релевантних тржишта, и то: Одлуке о одређивању релевантних тржишта подложних претходној регулацији, Извештаја о анализи релевантних тржишта и решења о одређивању оператора са ЗТС. Агенција је након тога, извршила анализу пристиглих мишљења, примедба и предлога на наведене акте, уважила основане сугестије и примедбе што је у конкретном случају, односно приликом одређивања оператора са ЗТС и обавеза које он има на малопродајном тржишту приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији за последицу имало одређивање обавеза пружања малопродајних услуга под одређеним условима, уместо првобитно предложених обавеза из члана 63. став 1. тач. 1) до 3) и 5) Закона.

Даље, Агенција је у поступку који претходи доношењу одговарајућег решења, „Телеком Србија“ а.д. предочила чињенице и околности које су од значаја за одлучивање у овој управној ствари и истом омогућила да у остављеном року од 30 дана, достави документацију или друге доказе за које сматра да су релевантни за одлучивање, а сагласно одредбама члана 22. став 3. Закона и члана 9. Закона о општем управном поступку („Службени лист СРЈ“, бр. 33/97, 31/01 и „Службени гласник РС“, број 30/10).

У поступку одлучивања Агенција је у целости ценила Изјашњење „Телеком Србија“ а.д. број: 314667/2, од 13.10.2011. године, на чињенице и околности од значаја за доношење решења о одређивању оператора са значајном тржишном снагом на малопродајном тржишту приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији, размотрила изнете примедбе и сугестије и поводом истих заузела став који је дат у документу Прилог 1 - Примедбе дате у поступку изјашњења на Обавештење у вези одређивања оператора са значајном тржишном

снагом на малопродајном тржишту приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији са захтевом за изјашњење и одговори Републичке агенције за електронске комуникације на наведене примедбе, који је саставни део Извештаја о анализи релевантног тржишта, односно овог решења, на основу чега је донета одлука као у диспозитиву.

Ово решење је коначно сагласно члану 22. став 4. Закона.

Упутство о правном средству: Против овог решења може се тужбом покренути управни спор пред Управним судом, у року од 30 дана од дана његовог достављања.

Прилог:

-Извештај о анализи малопродајног тржишта приступа јавној телефонској мрежи на фиксној локацији

 ДИРЕКТОР
др Милан Јанковић

Достављено:

- Предузећу за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д.